

GROCHÓW – SASKA KĘPA – GOĆLAW

Nr 1/68
Styczeń – Marzec
2019 r.
GAZETA BEZPŁATNA
ISSN 2657-3415

„Szlachetnemu rzecznikowi sprawy polskiej”

Pomnik Edwarda Mandella House'a w Parku Skaryszewskim

W ubiegłym roku – roku stulecia odzyskania niepodległości Polski – media przypominały licznych wielkich polityków mających ogromną władzę oraz ich wpływ na wydarzenia i przebieg dziejów początku ubiegłego stulecia. Jednak, tak naprawdę, ważniejsi byli ludzie pozostający w ich cieniu – faktyczni „architekci” światowej polityki XX wieku. Jedną z niezwykle wpływowych osób był pułkownik Edward Mandell House, ówczesny doradca prezydenta Wilsona. To dzięki niemu i staraniom jego przyjaciela – Ignacego Jana Paderewskiego w pokojowym orędownictwie prezydenta USA pojawił się 13. punkt zawierający treść: *Należy stworzyć niezawisłe państwo polskie, które winno obejmować terytoria zamieszkałe przez ludność niezaprzeczalnie polską, któremu należy zapewnić swobodny i bezpieczny dostęp do morza i którego niezawisłość polityczną i gospodarczą oraz integralność terytorialną należy zagwarantować paktem międzynarodowym.*

Edward House pochodził z Teksasu, gdzie był szanowanym i podziwianym biznesmenem. Posiadał plantacje bawełny i linię kolejową. Aktywność swoją wykazywał również w działaniach politycznych poprzez wspieranie lokalnych polityków. Honorowo otrzymał tytuł „pułkownika”, lecz nie wiązał się on z przygotowaniem wojskowym – był tylko ułatwieniem w tytułowaniu go. W 1911 roku swoją karierę polityczną związał z gubernatorem New Jersey Wilsonem – późniejszym prezydentem USA. Gdy po wygranych wyborach prezydent Wilson zaproponował mu objęcie stanowiska w administracji Białego Domu, House odmówił, deklarując wszelką pomoc, ale w cieniu władzy. Podczas drugiej kadencji Wilsona był kreatorem polityki zagranicznej Stanów Zjednoczonych. Faktycznie pełnił funkcję szefa amerykańskiej dyplomacji, jednak nigdy nie uzyskał oficjalnej nominacji. Wiza polityczna House'a, którą podzielał prezydent Woodrow Wilson, zakładała przyznanie narodom europejskim prawa do samostanowienia. Polska, Serbia, Czechosłowacja i kraje nadbałtyckie dzięki tej amerykańskiej strategii znalazły się na mapie Europy.

W 1916 roku House poznał polskiego pianistę Ignacego Paderewskiego, który przyjechał do Ameryki ze swoją humanitarną misją dla Polski. W tym czasie przez ziemie polskie przechodził front działań wojennych, szerząc zniszczenia i głód. Ignacy Paderewski organizował pomoc, którą Amerykanie przesyłali do Europy. W tym czasie Stany Zjednoczone były jeszcze neutralne, a pomoc dla narodów dotkniętych wojną była niezwykle hojna. Społeczeństwo amerykańskie było przychylnie bardziej Polakom niż sprawie niepodległości Polski.

Pomnik Edwarda M. House'a w Parku Skaryszewskim.
Foto: Anna Oleksiak

Paderewski, ujrawszy pierwszy raz w gazecie fotografię House'a, miał powiedzieć:

Oto człowiek, który może mi pomóc i zrobić wszystko, by go poznać.

Tak się stało...

A potem w krótkim czasie Paderewski przedstawił już osobiście prezydentowi Wilsonowi kwestię polską. Podczas kolejnego spotkania prezydent zapewnił go: *Mój drogi Paderewski, mogę zapewnić pana, że Polska się odrodzi i będzie znów istnieć.*

Edward M. House okazał się mężem opatrnościowym Polski, za co Paderewski był mu niezwykle wdzięczny. Przez cały czas utrzymywali ze sobą bliskie kontakty. Paderewski uzyskał zapewnienie niepodległości Polski i długoletnią przyjaźń.

Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości Ignacy Jan Paderewski ufundował pomnik na cześć pułkownika House'a – wielkiego orędownika sprawy polskiej.

Wśród wielu proponowanych miejsc w stolicy ostatecznie wybrana została lokalizacja w Parku Skaryszewskim, którego zmianę nazwy na Park Ignacego Paderewskiego uchwaliła Rada Miejska w 1926 roku.

W jednej z głównych alei Parku, na wysokim cokole stanęła rzeźba wykonana ze spiżu. W dniu

4 lipca 1932 roku pomnik odsłonił Prezydent Warszawy Zygmunt Słomiński. Autorem rzeźby był Franciszek Black. Artysta działający w ciągu całego okresu swojej aktywności twórczej w Paryżu i w Szwajcarii, zawsze jednakże czuł się związany z Polską, o czym świadczy jego liczne portrety sławnych Polaków, a także udział w realizacji Pomnika Grunwaldzkiego w Krakowie. Został odznaczony Krzyżem Komandorskim „Polonia Restituta” za pomoc Polakom walczącym we francuskim ruchu oporu, w czasie ostatniej wojny. Wiele dzieł malarzskich artysty znajduje się w Muzeum Narodowym w Poznaniu, przekazanych przez córkę zgodnie z jego wolą.

Pomnik przetrwał wojnę z niewielkimi uszkodzeniami, lecz w 1951 roku został po cichu usunięty i zniszczony. Jak głosi legenda, przetopiono go na litery lub inne ozdoby budowanego wówczas Pałacu Kultury i Nauki.

W 1989 roku z inicjatywy Konserwatora Zabytków m.st. Warszawy Feliksa Ptaszyńskiego postanowiono przywrócić pomnik. Replikę rzeźby, na podstawie starych fotografii, wykonał Marian Konieczny. Uroczyste odsłonięcie nastąpiło 11 listopada 1992 roku, lecz w innym miejscu – na słonecznej, rozległej parkowej polanie. Rzeźba odlana z brązu stanęła na cokole z czerwonego granitu. Postać pułkownika House'a w lewej dłoni trzyma zwój przyciśnięty do serca, a prawą otwartą dłoń ma wyciągniętą przed siebie. Na bocznych ścianach pomnika umieszczono napisy:

PUŁKOWNIK EDWARD M. HOUSE
1858 – 1938
MAŻ STANU USA
PRZYJACIEL POLSKI
POMNIK UFUNDOWANY PRZEZ
IGNACEGO JANA
PADEREWSKIEGO
W 1932 R.
ZNISZCZONY OKOŁO 1951 R.
ODBUDOWANY W 1991 R.
WSPÓLNYM WYSIŁKIEM
POLAKÓW W KRAJU I U.S.A.
SZLACHETNEMU
RZECZNIKOWI
SPRAWY POLSKIEJ

Miniatura pomnika odlana z brązu znajduje się w gmachu Kongresu USA.

Anna Oleksiak

Źródła:

- Janusz Pajewski, *Pierwsza wojna światowa 1914-1918* (PWN)
- Sławek Zagórski, *Rozmowa z Jackiem Stawiskim, historykiem i dziennikarzem, autorem dokumentu filmowego poświęconego Edwardowi M. House'owi* (Interia.pl)
- Adam Zamojski, *Paderewski* (PIW)

Z prac Rady Dzielnicy

W lutym Rada Dzielnicy Praga-Południe obradowała na jednej sesji. Bardzo istotnym punktem w obradach było przyjęcie stanowiska w sprawie budowy obwodnicy śródmiejskiej. Kluczowym, a jednocześnie brakującym elementem obwodnicy śródmiejskiej jest fragment łączący rondo Wiatraczna z Targówkiem (do ronda Żaba). Środki zarezerwowane na ten cel zostały w budżecie miejskim przesunięte o dwa lata. Działanie takie było spowodowane koniecznością uzyskania decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych, wydawanej przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska (RDOŚ). Niestety tempo wydawania tej decyzji było powodem przesunięcia terminu realizacji inwestycji

w budżecie Miasta na lata 2023-2024 – możemy przeczytać w stanowisku przyjętym przez dzielnicową radę. Rada Dzielnicy zawnioskowała do RDOŚ o pilne wydanie decyzji, co pozwoli na rozpoczęcie prac nad obwodnicą śródmiejską. Ta inwestycja będzie pełniła ważną funkcję dla mieszkańców Warszawy, po prawej stronie Wisły odciążą z ruchu samochodowego przede wszystkim ulicę Grochowską oraz lokalne uliczki Kamionka i północnej części Grochowa. Radni zaznaczyli, że trasa musi uwzględniać funkcjonujący układ drogowy Grochowa, jak również obsługę istniejącej zabudowy tej części miasta. Jak ważna dla naszej dzielnicy jest realizacja tego przedsięwzięcia, niech świadczy fakt, iż stanowisko zostało przyjęte przez radnych jednogłośnie.

Na lutowej sesji radni podjęli uchwałę o przeprowadzeniu konsultacji społecznych w sprawie uchwały zmieniającej statut dzielnicy oraz przy-

jęli regulamin Komisji Mieszkaniowej. Radni pozytywnie zaopiniowali również zmianę projektu uchwały w sprawie nadania nazwy ulicy na terenie Grochowa. Ulica Drwęcka, bo tak miałyby się nazywać niewielka uliczka, będzie łączyła ulice: Siennicką i Przeworską. Na lutowej sesji radni wskazali także przedstawiciela do prac w Dzielnicowej Radzie Seniorów. Delegatem została radna Bożena Manarczyk.

Będzie Centrum Kulturalno-Edukacyjne przy ulicy Jana Nowaka-Jeziorańskiego.

W marcu władze dzielnicy podpisały umowę na budowę Centrum Kulturalno-Edukacyjnego przy ul. Jana Nowaka-Jeziorańskiego róg ul. Augusta Emila Fileldorfa. W budynku znajdzie się miejsce nie tylko na tradycyjny dom kultury, ale również na bibliotekę oraz siedzibę uniwersytetu trzeciego wieku.

Karol Kowalczyk

wiceprzewodniczący Rady Dzielnicy

Co słycać w Warszawie

100 dni Prezydenta Trzaskowskiego

Sto dni to oczywiście zbyt krótki czas, aby rzetelnie oceniać rządzący jakiegokolwiek polityka, jednak po tym, jakie podejmuje na początku swoich rządów decyzje, można zorientować się, na jakie aspekty będzie kładł szczególny nacisk.

Prezydent Trzaskowski pokazał, że ważna jest dla niego realizacja obietnic wyborczych, szczególnie tych związanych z edukacją.

W uchwalonym przez Radę m.st. Warszawy budżecie na 2019 rok znalazły się środki, które umożliwią zapewnienie od 1 września 2019 roku każdemu warszawskiemu dziecku miejsca w żłobku samorządowym lub prywatnym. Od 1 kwietnia z wyrównaniem od 1 stycznia 2019 roku o około 250 złotych, w zależności od stopnia zawodowego, zostanie podniesione uposażenie nauczycieli wszystkich szkół.

Zdecydowanie zostały zwiększone środki na walkę ze smogiem, ograniczone zostały wymogi umożliwiające ubieganie się o refundację przy wymianie kopciuchów, a środki przeznaczone na ten cel wzrosły osmiokrotnie. Zakupione zostaną nowe stacje mierzące jakość powietrza w stolicy, a zazielenianie ulic obejmie kolejne sektory miasta.

Niezwykle ważne jest wprowadzenie nowych programów zdrowotnych, takich jak ćwiczenia rehabilitacyjne dla seniorów oraz szczepienia dziewcząt i chłopców przeciwko wirusowi HPV. Wprowadzony zostanie bilans 70- i 80-latków, dzięki któremu będzie można wykrywać we wcześniejszym stadium cho-

roby wieku podeszłego. Kontynuowana jest budowa domu dziennego pobytu dla powstańców warszawskich oraz rozszerzona została możliwość korzystania przez nich z bezpłatnych przejazdów taksówkami.

Ale przede wszystkim należy napisać o zwiększeniu środków na in vitro. Do dziś dzięki wprowadzonemu przez warszawski samorząd programowi urodziło się ponad 150 nowych mieszkańców naszego miasta, a ponad 500 par w najbliższym czasie będzie się cieszyło z powiększenia swojej rodziny.

Ważnym projektem, który w końcu zaczyna być realizowany, jest budowa Muzeum Sztuki Nowoczesnej na placu Defilad. Podpisana 28 lutego umowa gwarantuje zakończenie tej inwestycji w 2022 roku i tym samym diametralną zmianę wyglądu centrum stolicy. Po budowie w południowej części nowoczesnego teatru i placu centralnego ta część naszego miasta zmieni się nie do poznania.

Mimo tego iż warszawiacy dobrze oceniają stopień bezpieczeństwa w naszym mieście, Prezydent Trzaskowski zdecydował o zwiększeniu środków na sprzęt, wyposażenie i dodatkowe patrole policji.

Dzięki dodatkowym 150 mln złotych przyspieszony zostanie remont pustostanów i całych rewitalizowanych kamienic, projekt będących obecnie w budowie 1200 nowych mieszkań zostanie rozszerzony.

Ważnym elementem kampanii wyborczej Rafała Trzaskowskiego było hasło „Warszawa dla wszystkich”, dlatego nie można się dziwić, iż podpisał deklarację LGBT+. Jest to także realizacja jednej z jego obietnic wyborczych.

Centrum Kulturalno-Edukacyjne na Goławiu

Ostatnie dni przynoszą bardzo dobre wiadomości dla mieszkańców nie tylko Goławia, ale całej naszej dzielnicy. Za kwotę 37,9 mln złotych została

podpisana z konsorcjum firm MTM Budownictwo z Tarnowa oraz PBOiUT Śląsk z Sosnowca umowa na budowę Centrum Kulturalno-Edukacyjnego przy ul. Nowaka-Jeziorańskiego przy CH Tesco.

Funkcjonalny i nowoczesny projekt przewiduje szereg ciekawych rozwiązań, takich jak patio wewnętrzne czy ogród na dachu Centrum. Jednak najważniejsze oczywiście są funkcje, które będzie pełnił nowy budynek.

Przed wszystkim dzięki nowoczesnej wielofunkcyjnej scenie z widownią będą mogły wreszcie odbywać się na Goławiu wydarzenia artystyczne, które do tej pory omijały to prawie już 100-tysięczne osiedle. Swoje miejsce znajdzie tu biblioteka i szereg pomieszczeń wystawowych i pracy twórczej.

Koncepcja poglądowa, źródło grafiki: URZĄD M.ST. WARSZAWY Dzielnica Praga-Południe

Niezwykle istotne, iż w ścianach Centrum swoją siedzibę znajdą instytucje wspierające naszych południowo-praskich seniorów. Swoją stałą siedzibę będzie tu miał Grochowski Uniwersytet Trzeciego Wieku, a także Europejskie Centrum Uniwersytetów Drugiego i Trzeciego Wieku. Tym samym Centrum Kulturalno-Edukacyjne będzie miało wymiar nie tylko osiedlowego domu kultury, ale także będzie pełniło funkcje dzielnicowe i ogólnowarszawskie.

Paweł Lech

Sprostowanie

Jest mi niezwykle przykro w wyniku nieporozumienia dotyczącego informacji zawartej w moim artykule w Wiadomościach Sąsiedzkich nr 67 na temat lokalizacji cokołu zaginionej rzeźby Fauna znajdującej się kiedyś w Parku Skaryszewskim. Znana mi była informacja, że rzeźba została odtworzona z inicjatywy i na koszt pana Mateusza Mroza. Z uwagi na fakt, że znajduje się ona w Centrum Kultury na Saskiej Kępie, nie napisałam o tym, ponieważ zamiarem moim było przedstawienie w artykule jedynie rzeźb znajdujących się w Parku. Przygotowując materiał, otrzymałam informację

o lokalizacji ww. cokołu, która okazała się nieprawdziwa. Za wprowadzenie w błąd moich Czytelników bardzo przepraszam i przekazuję informację otrzymaną od pana Mateusza Mroza, członka Stowarzyszenia Obywatelskiego Saska Kępa, iż zamieszczona przeze mnie fotografia nie przedstawia cokołu rzeźby. Istniejąca do dziś misa/cokół po zaginionym Faunie znajduje się na placu zabaw w Parku Skaryszewskim.

Zarząd Zieleni Miejskiej planuje uporządkowanie otoczenia rzeźby na placu zabaw i postawienie jej w oryginalnym miejscu, po przekazaniu rzeźby Fauna jako darowizny pana M. Mroza dla Parku.

Anna Oleksiak

WWW.MEBLESOSNOWE.EU

REALIZUJEMY
INDYWIDUALNE
ZAMÓWIENIAŁÓŻKA • MATERACE • SZAFY • KOMODY
BIURKA • WITRYNY • STOŁY • KRZESŁA
MŁODZIEŻOWE • ZESTAWY • I INNEWarszawa-Wawer
ul. Płowiecka 25
(róg Świeckiej)
tel./fax 22 815 35 98
meble@meblesosnowe.eu

WIOSNA w PROM-ie Kultury!

„Wiosna – cieplejszy wieje wiatr, wiosna – znów nam ubyło lat, wiosna – wiosna w koło, rozkwitły bzy...” (M Bobrowski, piosenka zespołu Skaldowie). Do znanego tekstu można jeszcze dodać najnowsze wydarzenia w PROM-ie Kultury! W marcu i kwietniu będzie przyjemnie, kulturalnie oraz filmowo.

PROM Kultury stanie się miejscem gromadzącym kinofików, zwłaszcza tych, którzy cenią sobie produkcje francuskojęzyczne. Wszystko to dzięki Festiwalowi Frankofonii! **W każdy czwartek marca** o 18:00 i 20:00 będzie można zobaczyć wartościowe filmy m.in. z Kanady, Rumunii, Urugwaju, Francji i Szwajcarii. Wstęp na wydarzenia jest bezpłatny, ale wcześniej należy pobrać wejściówkę.

Dobrej muzyki nigdy dość! Dlatego **19 marca** w odsłonie Cały ten jazz! LIVE! wystąpi Kasia Pietrzko, a z nią Andrzej Świągły i Piotr Budniak. **22 marca** młodzi i zdolni wykonawcy zajmą się renesansowym dziełem „Melodie na psalterz polski” Mikołaja Gomółki. Zaśpiewa Olga Mysłowska, na wiolonczeli zagra Tomasz Pokrzywiński, a DJ Lenar zajmie się elektroniką. **24 marca** będzie można usłyszeć żywiołowe dźwięki bluesa i jazzu, a to za sprawą zespołu Kraków Street Band! Artyści dostali nominację do nagrody Fryderyki 2019 za najnowszą płytę „Going Away”. Na koniec marca zagrają młodzi i obiecujący muzycy z... Korei! **31 marca** artyści z Sunjae Lee Quartet spotkają się na scenie z Rafałem Sarnackim i jego kwintetem, a wszystko to z okazji 30-lecia stosunków dyplomatycznych między Republiką Korei i Polską.

Nie zabraknie uwielbianej przez widzów komedii „Cudowna terapia”. Opowieść o przewrotnych losach małżeństwa, które decyduje się na terapię u psychoterapeuty, cieszy się ogromnym zainteresowaniem. Dlatego oprócz **11 marca** spektakl powtórzymy także **1 kwietnia** (o 17:30 i o 20:00). 3 kwietnia będzie można zobaczyć Barbarę Bursztynowicz, Wojciecha Wysockiego i Tomasza Ciachorowskiego w sztuce „Ranny ptaszek”. Martyna Kliszewska ponownie wcieli się w rolę Fridy Kahlo w znakomitym melodramacie o ostatnich dniach życia artystki (**12 kwietnia**).

Warto zjawić się w PROM-ie **14 kwietnia**! Podczas koncertu charytatywnego na rzecz Fundacji „Daj herbatę” zjawi się wielu wspaniałych muzyków, nie zabraknie także licytacji i znakomitej atmosfery. Dla fundacji zagrają m.in. Pablopavo i Muniek Staszczuk. Zapraszamy!

W Kinie Kępa czekają nowości oscarowe. **27 marca** będzie można obejrzeć pełnometrażową animację „Mirai”, a **29 i 31 marca** na ekranie pokażemy najnowszy film Yorgosa Lanthimosasa „Faworyta”, który otrzymał aż 10 nominacji do Oscarów. **23 marca** zagramy także „Ułaskawienie” – dramat Jana Jakuba Kolskiego, za który otrzymał nagrody podczas Festiwalu Filmowego w Gdyni. Więcej szczegółów na www.promkultury.pl.

Paulina Sawicka

FAMILIADA DADAJ

28.07 - 3.08

RODZINNY WYJAZD WAKACYJNY

Miły i aktywny urlop w sercu Warmii i Mazur
w komfortowym kompleksie rekreacyjno-sportowym Star DadaJ Resort & SPA.

Zajęcia dla dzieci i dorosłych: treningi tenisowe, nauka i doskonalenie pływania, żeglarstwo, keepFit, cardioFitness, animacje wieczorne, gry fabularne, wędrowka wodna, spływ kajakowy, Water Fun Park, Archery Tag, gry XXL i wiele innych.

Informacje i zapisy:
Biuro Sportteam tel. 501-857-987
e-mail: biuro@sportteam.pl

SPORTTEAM
ZODROWY STYL

Zapach świątecznego

Obok pisanek, chleba i zajączka z czekolady w każdym tradycyjnym koszyku wielkanocnym musi być...
Zapyaliśmy fachowca, z czego się składa i dlaczego tak uwodzi zapachem.

O tym, jak wygląda proces przygotowania najlepszych kiełbas i jak rozpoznać, czy będą one smaczne, opowiedział nam Sławomir Chomentowski, główny technolog w firmie Bacówka Towary Tradycyjne, która swój zakład produkcyjny ma w małopolskim Rajbrocie. *Ważne jest, aby korzystać z najlepszych towarów, ale jeszcze ważniejsze, by do swojej pracy podchodzić z sercem. Wtedy każdy wyrób będzie smakował* – mówi.

KIEŁBASA BIAŁA – surowa lub parzona

Domowy, wielkanocny żur z kiełbasą to jedna z tych potraw, które przywołują najlepsze wspomnienia.

Biała kiełbasa powstaje z połączenia dwóch rodzajów mięsa wieprzowego: łopatki i szynki. Za idealny smak odpowiada też dobór odpowiednich przypraw, w tym konkretnym przypadku dominują majeranek, sól i czosnek. Ten ostatni jest nutą przewodnią w białej kiełbasie.

Gotowy farsz nabijany jest w osłonki wieprzowe. Następnie kiełbasa jest parzona w wysokiej temperaturze i studzona.

Nasze kiełbaski mają około 12 centymetrów długości. Nie ma w nich gorzkości ani posmaku dymu – ten aromat zarezerwowany jest dla kiełbas wędzonych. Na pierwszy rzut oka trudno jest zauważyć, czy wyrób będzie smaczny, dlatego warto zwrócić też uwagę na skład. Ważne jest, by w produkcie było jak najwięcej mięsa, bez środków wypełniających. Kiełbasa biała po przyrządzeniu zmienia delikatnie smak, otwiera się i jest bardziej wyrazista.

KRAKOWSKA SUCHA

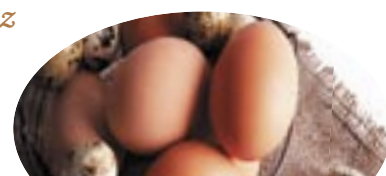
Święta to dla wielu czas rodzinnych spotkań, są jednak i tacy, którzy w te wolne dni chętniej wybiorą się w podróż. Warto się zaopatrzyć w coś smacznego do jedzenia, a co ważne – w coś, co nie zepsuje nam się w plecaku. Idealna będzie kiełbasa krakowska sucha – zachwyca kruchością, którą zyskuje w procesie wędzenia i suszenia w wędzarni. Ceniona jest za wyborny smak i aromat. A dodatkowo, zapakowana, ma długi termin ważności. Może poczekać nawet miesiąc na zjedzenie. Jest bezglutenowa jak większość wędlin z Bacówki. Produkcja i suszenie wyrobu zajmuje przynajmniej tydzień i wymaga szczególnej opieki. Ma duże kawałki mięsa i specyficzny, typowy aromat dla kiełbas suszonych. Sucha krakowska jest przygotowana na bazie chudego mięsa wieprzowego, ale musi mieć w sobie troszkę tłuszczu, bo inaczej byłaby za twarda.

Przyprawy, jakie się do niej dodaje, to kminek, a także pieprz i czosnek. Kiełbasa krakowska sucha jest poddawana trzem procesom: parzenia, suszenia i wędzenia. Powtarza się je, aż do uzyskania odpowiedniego smaku. Na co warto zwrócić uwagę, wybierając w sklepie ten produkt? Z kilograma mięsa powstaje około 0,7 kilograma gotowego wyrobu – takiej informacji szukajmy na etykietach!

Kiełbasę wędzi się na drewnie, które również nadaje specyficznych walorów smakowych. Są to buk i olcha.

W Sklepie Bacówka znajdziesz też szeroki wybór przetworów i dodatków, które uświetnią Twój wielkanocny stół i zostaną na dłużej.

W ofercie: chrzany, sosy, grzyby marynowane oraz wiele innych, zapraszamy do wizyty w sklepie i składania zamówień.

Sklep Bacówka Towary Tradycyjne • ul. Stanisława Skalskiego 1 (Osiedle...)

stołu

ę znaleźć także kielbasa.

KIEŁBASA JAŁOWCOWA

Chętnie znajduje swoje miejsce w wielu koszykach wielkanocnych, nie tylko za sprawą smaku, ale także wielkości – produkowana jest w małych wianuszkach – chodzi oczywiście o kielbasę jałowcową.

Charakteryzuje ją idealnie wyważone połączenie mięsa wieprzowego i wołowego, z charakterystycznym, jałowcowym aromatem. Swoją wyrazistość i kruchość zawdzięcza procesom wędzenia, parzenia i podsuszania. Proces produkcji podobny jest do wyrobu kielbasy krakowskiej suchej, jednak jałowcową przygotowuje się krócej – około czterech dni. Wszystko dlatego, że jest to kielbaska cieńsza, więc potrzebuje mniej czasu, aby osiągnąć odpowiedni stopień wysuszenia.

Pamiętajmy o tym, by kielbas wędzonych nie trzymać w lodówce w woreczkach foliowych – wtedy będą się szybciej psuły. Najlepiej jest zawinąć je w papier, dzięki czemu nie tylko się nie zepsują, ale także zachowają swój smak na dłużej.

KIEŁBASA SWOJA – ulubiona kielbasa klientów Bacówki

W otuleniu dymu z drewna buku i jabłoni, zawieszona na leszczynowych laskach, wędzi się wyborna kielbasa своя. Przyprawiona czosnkiem, cebulą, majerankiem i pieprzem, stanowi specjał o wielowymiarowym smaku i aromacie, prawdziwą perełkę wśród wędlin. Jej młodszą siostrą jest kielbasa своя koszyczkowa, zdecydowanie krótsza, tak by zmieściła się w koszyku wielkanocnym (stąd jej nazwa). Obie kielbasy mają w sobie identyczny farsz.

Jak wybrać tę najlepszą? Szukajmy tzw. szarego oczka – kielbasa na zewnątrz musi być różowa, natomiast w środku szara bądź zielonkawa. Jeśli taką znajdziemy, to mamy pewność, że została przygotowana w naturalny sposób, bez dodatków chemicznych.

W tym rodzaju kielbasy możemy się także natknąć na specyficzną galaretkę. Kielbasa jest pieczona w wędzarni, w temperaturze 90 stopni Celsjusza.

SZYNKĄ ZADEK PO PAŃSKU – Prawdziwy rarytas dla koneserów

Zadek to niewielka szynka o wadze ok. 800 g, w sam raz na Wielkanoc dla całej rodziny. Wędzony i marynowany ok. 7 dni z dodatkiem ziela angielskiego i liścia laurowego. To wyjątkowy, a zarazem tradycyjny wyrób, który idealnie wpasuje się w świąteczny stół.

Specjalnie już od marca wszystkie wymienione tradycyjne wędliny z Bacówki mają promocyjną, niższą cenę! Chcemy, aby jeszcze więcej klientów spróbowało najlepszych wędlin w Warszawie, prosto z Małopolski!

www.bacowkatowary.pl

(dle Saska) • tel.: 696 753 815 • FB: Sklepy Bacówka-pysznie i zdrowo

Otwieramy przed Tobą świat...

Drodzy Czytelnicy oraz Mieszkańcy Dzielnicy Praga-Południe. Serdecznie zapraszamy do udziału w wydarzeniach, które organizuje Biblioteka Publiczna im. Zygmunta Jana Rumla – miejsce przyjazne zarówno dzieciom, młodzieży, jak i dorosłym.

Spotkania z ciekawymi ludźmi

Dzięki funduszom pozyskanym w ramach Budżetu Partycypacyjnego, w wielu lokalizacjach, w których mieszczą się filie południowo-praskiej księżnicy, miały okazję odbyć się interesujące wydarzenia. Nie inaczej jest w filii przy ul. Rozłuckiej 11a – Wypożyczalni dla Dorosłych i Młodzieży nr 90. Właśnie tam, co miesiąc, odbywają się spotkania warsawianistyczne, które prowadzone są przez przewodników ze Stowarzyszenia Przewodników Turystycznych Złota Kaczka. Na najbliższe spotkanie zapraszamy we wtorek, **19 marca** o godz. 16:00. Jego tematem będzie opowieść o Stefanie Wiecheckim, ps. Wiech, mistrzu gwary warszawskiej, poecie, prozaiku.

Polecamy również wizytę w naszej filii przy ul. Grochowskiej 333a – Wypożyczalni dla Dorosłych i Młodzieży nr 44, którą w środę, **27 marca** o godz. 17:30, odwiedzi Joanna Jax. Pod tym pseudonimem kryje się polska pisarka, olsztynianka, autorka serii książek o rodzinie von Becków. Naszą bibliotekę odwiedzi, aby promować swą nową serię literacką – „Zanim nadejdzie jutro”.

Z kolei miłośników podróży zapraszamy tradycyjnie już w ostatnią środę miesiąca – **27 marca** o godz. 18:00 do głównej siedziby biblioteki, przy ul. Meissnera 5, na spotkanie Klubu Podróżnika „Tramppek”. Udamy się w podróż do Kirgistanu. Poprowa-

dzi nas tam Tomasz Tułak, podróżnik, miłośnik obu Ameryk i Azji, fantastyki, założyciel Om Tramping Klubu. Dzięki jego opowieści z pewnością wielu Czytelników zapragnie odwiedzenia tego górzystego, niedostępnego i, dla wielu Polaków, egzotycznego kraju.

Jeśli interesujesz się tradycjami i obyczajami związanymi z czasem Wielkanocy, nie może zabraknąć Cię, drogi Czytelniku, w czwartek **28 marca** o godz. 17:30 w Wypożyczalni dla Dorosłych i Młodzieży nr 62, czyli naszej filii, zlokalizowanej przy ul. Egipskiej 7. Podczas spotkania „Co niesie ze sobą Wielkanoc?” znana i lubiana przez Czytelników Katarzyna Ciemiega, historyk, opowie o wszystkich, mniej i bardziej znanych, wielkanocnych zwyczajach. Zachęcamy do odbioru bezpłatnych wejściówek, które znajdziecie Państwo w filii nr 62. Uczestnicy spotkania posiadający wejściówki wezmą udział w losowaniu pamiątkowych książek.

Dzieci chodzą do biblioteki

Jak zwykle nie możemy zapomnieć o dzieciach, które dla pracowników biblioteki są wyjątkowo ważnym uczestnikiem zawodowego życia. Nasze spotkania pobudzają wyobraźnię, rozwijają umiejętności plastyczne, a także poszerzają wiedzę na temat otaczającego świata.

W środę, **20 marca** o godz. 17:00 zapraszamy do Biblioteki dla Dzieci i Młodzieży nr 55, mie-

szczącej się przy ul. Egipskiej 7, na cykliczne spotkanie w Klubie Zająca. Wspólnie dowiemy się, jak wygląda ochrona tropikalnej przyrody, a także udamy się na poszukiwanie słońca.

Do wspólnej zabawy zaprasza również Klub Olbrzyma, funkcjonujący w Bibliotece dla Dzieci i Młodzieży nr 45 przy ul. Meksykańskiej 3. To tam we wtorek, **26 marca** o godz. 17:00 powstanie tradycyjnie oooogromna praca plastyczna, którą przywitamy Panią Wiosnę.

Na wspólne przeżywanie pierwszych wiosennych dni zaprasza także Wypożyczalnia dla Dzieci i Młodzieży nr 78 przy ul. Majdańskiej 5, gdzie, jak co miesiąc, odbędzie się spotkanie w ramach cyklu „Księżniczki i rycerze sztuki”. Tym razem zapraszamy dzieci w czwartek, **21 marca** o godz. 17:00. Równie gorąco zachęcamy do odwiedzenia Biblioteki dla Dzieci i Młodzieży nr 16, zlokalizowanej przy ul. Walewskiej 7a, gdzie **25 marca** o godz. 17:30 mali ogrodnicy będą szukać widocznych śladów przybycia wiosny.

Wstęp na wszystkie spotkania organizowane przez Bibliotekę Publiczną im. Z.J. Rumla jest bezpłatny! Po więcej informacji zapraszamy na stronę internetową Biblioteki – www.bppragapd.pl oraz do odwiedzenia naszego profilu na Facebooku.

Katarzyna Chacińska

PENSJONAT SENIORA

Stara Miłosna
tel. kom. 502 866 525
www.pensjonatseniora.com.pl

- ✓ całodobowa opieka pielęgniarska
- ✓ pobyt opiekuńczo-leczniczy
- ✓ opieka po udarze mózgu i rehabilitacja
- ✓ pobyt krótko- i długoterminowy oraz dzienny

KOMPLEKSOWE ROZWIĄZANIA W ZAKRESIE:

- ✓ KREDYTÓW HIPOTECZNYCH
- ✓ KREDYTÓW FIRMOWYCH
- ✓ KREDYTÓW GOTÓWKOWYCH

PARTNER
ANG

15 LAT DOŚWIADCZENIA
DZIAŁAM LOKALNIE, MYŚLĘ GLOBALNIE
www.bppragapd.pl

+48 607 97 98 87 sprawdzonykredyt.pl

Marzec w CPK

Zima za nami. Może jeszcze nie do końca, ale pierwsze oznaki zbliżającej się wiosny już są i nawet w naszym skromnym CPK-owskim ogródku spod ziemi przebijają się pierwsze pędy kwiatów. Zatem chyba śmiało możemy powiedzieć, że mamy przedwiosnie. A co przygotowaliśmy dla Was w tym okresie? Przeczytajcie sami.

W niedzielę **24 marca** o godz. 12.00 mamy coś dla najmłodszych. Teatr Dur-Moll zaprasza na spektakl „Przygody bociana Klekostawa”. Bocian Klekostał powraca z Afryki do Polski. Podróż jest długa, więc po drodze musi odpocząć. Ląduje w krainie Rom-pompomlandii, gdzie zaprzyjaźnia się ze śmiesznymi stworkami. Spotyka również czarownicę, która koniecznie chce mu ukraść dziób... Kiedy wreszcie dolatuje do celu, dowiaduje się dużo o Polsce – swoim rodzinnym kraju. Bilety w cenie 10 zł dostępne są w CPK już teraz.

W środę **27.03** obchodząc będziemy Międzynarodowy Dzień Teatru. W ramach obchodów zapraszamy Was serdecznie o godz. 19.00 na spektakl „Trzy siostry... pożegnanie z sadem”. Grupa Teatralna Dzień Śmierci Mozarta i Fundacja Stawiam na Kulturę zaprosiły do współpracy Dariusza Picika, Mikołaja Klimka i Sławomira Śmiałka. W efekcie powstał spektakl, niczym lustro, w którym przegląda się dzisiejsza publiczność. Śmiech przeplata się ze łzami, przeszłością z teraźniejszością. Opowiada o ludzkich przeżyciach, braku spełnienia. Zamiast szumu fal rozbrzmiewa z fortepianu Schubert, zamiast śpiewu mew słyszymy Chopina, a wśród potoku słów i muzyki dochodzą do głosu ludzkie tęsknoty i pragnienia. Brak tu przesadzonej scenografii, przerysowanych kostiumów, nadmiaru dźwięków i świateł. Liczy się człowiek. Spektakl pozwoli spojrzeć na otaczający nas świat z refleksją. Pokaże, że życie może być przygodą, nie przemianami. Autor: Nina Czerkies-Grzelązka, reżyseria Witajli Barkowicz, scenografia: Sofia Tugarinowa, realizacja dźwięku: Ewa Śmietanka. Za fortepianem zasiądzie Janusz Grzelązka, absolwent Moskiewskiego Konserwatorium. Obsada: Nina Czerkies-Grzelązka, Joanna Domańska, Magdalena Olszewska, Katarzyna Kownacka, Anastazja Grzelązka, Cezary Nowak, Mikołaj Klimek, Sławomir Śmiałek, Piotr Skowroński, Janusz Grzelązka, Dariusz Picik. Bilety rezerwować możecie SMS-owo pod numerem telefonu **786 232 815**. Ich koszt to 15 zł i 20 zł.

Na zakończenie miesiąca proponujemy Wam coś wyjątkowego. **30 marca** o godz. 18.00 zapraszamy na koncert zespołu Robert Kasprzycki Band. Stali bywalcy mogą pamiętać, że grupa ta występuje w CPK tylko raz do roku i ten moment właśnie nadchodzi. Koncert będzie niepowtarzalnym wydarzeniem dla szerokiego grona warszawskich słuchaczy Roberta Kasprzyckiego, jak i dla fanów piosenki poetyckiej i folkowej. Robertowi Kasprzyckiemu na scenie towarzyszyć będą znakomici muzycy z formacji Kasprzycki Band, z którymi na stałe współpracuje: Krzysztof Wyrwa – bas, Adam Zadora – instrumenty perkusyjne, Max Szlegiewicz – gitara. Bilety na to szczególne wydarzenie nie są tanie (przedsprzedaż – 45 zł, w dniu koncertu – 50 zł), ale gwarantujemy, że nie będziecie zawiedzeni. Przybądźcie!

Pełny repertuar CPK znajdziecie na naszej stronie internetowej cpk.art.pl, na naszym profilu na FB oraz oczywiście niezmiennie w naszej siedzibie na ul. Podskarbinskiej 2.

Wojciech Matz

KLUB KULTURY SENIORA ZAPRASZA

WARSZTATY

„Zacznij pisać”, czyli warsztaty literackie to kolejna propozycja dla osób, których sercu słowo pisane jest bliskie (**20.03**, środa, godz. 12). Warsztaty prowadzi Ewa Zelenay – wybitna poetka, dziennikarka, pisarka, autorka książek dla dzieci, członek Związku Literatów Polskich oraz ZAIKS-u. Prowadząca jest laureatką kilkunastu konkursów poetyckich w całym kraju, w tym prestiżowego konkursu im. ks. Jana Twardowskiego na najciekawszy tom poezji w 2007 r. Ponadto maluje, rzeźbi, fotografuje – łącząc różne techniki. To co robi, nazywa „impulsjonizmem” – od impulsu, który jest początkiem tworzenia. Wiersze Ewy Zelenay znalazły miejsce w: „Antologii poezji polskiej”, „Antologii poezji lotniczej” oraz takich pismach literackich jak: „Metafora”, „Poezja Dzisiaj”, „Okolice Poezji”, „Radostowa”, „Nawias” i wielu innych.

Z kolei **25.03** (poniedziałek, godz. 10:15, materiały 10 zł) zapraszamy na miłe spotkanie przy herbatce, podczas którego panie będą mogły zrobić coś z niczego. Tym razem pod okiem Marty Augustynowicz będą mogły wykonać ozdoby wielkanocne na stół. Zapisy na zajęcia przyjmowane są **do 22 marca** pod nr. tel. **22 277 08 48**. Liczba miejsc ograniczona.

RECITALE

24.03 (godz. 16) zapraszamy na recital Jolanty Jaskrowskiej – „Wszystko o nas”. Piosenkarka obecnie związana z Teatrem Sabat w Warszawie, gdzie oprócz regularnych występów w spektaklach rewiowo-muzycznych pełni też funkcję kierownika muzycznego. Marzec zakończymy występem Cecylii Steczkowskiej pt. „Wspomnień czar”. Wokalistka jest członkiem muzycznej rodziny Steczkowskich z Pogorza Karpackiego (**31.03**, godz. 16). Na recitale wstęp jest wolny.

SALON KULTURALNY

W ramach Salonu Kulturalnego zapraszamy na „Pieśni miłości i nienawiści wg Leonarda Cohena” w wykonaniu Stanisława Górki (**25.03**, poniedziałek, godz. 18). Spektakl teatralny ma na celu przybliżenie widzowi twórczości jednego z największych bardów i śpiewających poetów Leonarda Cohena. Twórcy „Pieśni miłości i nienawiści” skupili się na wątku przedstawiającym stosunek Cohena do współczesnego mu świata, do miłości, a w konsekwencji do kobiet. W ciągu 70 minut poetyckiego spektaklu widz odnajdzie wszystkie odcienie uczucia zwanego miłością. Od zaurzeczania, niepewnych pocałunków, aż po gorące pożądanie, a później zdradę i nienawiść, żeby po chwili znów przejść do czułości i namiętności. Bilety 10 zł, przedsprzedaż biletów od 4 marca w Klubie Kultury Seniora.

W dniach **3.03.2019 - 31.03.2019** w siedzibie klubu można oglądać wystawę poświęconą najciekawszym zdjęciom krajobrazowym i przyrodniczym pt. „Obiektyw w naturze FotoFalenicy”. Zdjęcia zostały wykonane przez członków grupy FotoFalenica.

Zapraszamy Państwa również na stałe punkty naszego programu – wtorkowe i piątkowe spotkania brydżowe (godz. 10:00-12:00 lub 12:00-14:00) prowadzone przez Krzysztofa Kudokasa. Wieczorki taneczne, które poprowadzi zawsze uśmiechnięty DJ Marcel, odbędą się w dniach **14, 21 i 28 marca** oraz **4 i 11 kwietnia** (czwartek, godz. 17-20, wstęp 5 zł).

Przyjmujemy również zapisy na zajęcia językowe (j. angielski, j. niemiecki, j. francuski, j. włoski, j. hiszpański), zajęcia ruchowe (tai-chi, aerobik, taniec, joga, gimnastyka, pilates), zajęcia malarstwa oraz zajęcia komputerowe. Szukajcie nas na stronie internetowej kkseniorka.cpk.art.pl lub w siedzibie Klubu Kultury Seniora przy ul. Pawlikowskiego 2 (II piętro) oraz pod numerami tel.: **22 277 08 47** lub **22 277 08 48**.

Kinga Samborska

OGŁOSZENIA DROBNE

• Zatrudnię kamieniarzy i montażystów w firmie kamieniarzy przy Trakcie Brzeskim – kontakt: tel.: 601 25 15 88.

• Wynajmę lokal biurowy 50 m² w Galerii Sosnowej przy ul. Jeździeckiej 21f – kontakt: tel.: 601 25 15 88.

**NAPRAWA SPRZĘTU
GOSPODARSTWA DOMOWEGO**
pralki, lodówki, zmywarki, drobny sprzęt AGD
ul. WITOSZYŃSKIEGO 4
tel. 602 244 969, 22 613 65 35

MONTAŻ:
■ kamery CCTV   ■ anteny TV i SAT
■ kontrola dostępu   ■ domofony
www.anteny-kamery.pl
tel. 663-677-701

**WYCINANIE DRZEW
PODCINANIE GAŁĘZI
PRACE PORZĄDKOWE
TRANSPORT**
Tel. 513-148-238

**PRACE WYSOKOŚCIOWE
MONTAŻ ANTYPTAKÓW
MYCIE DACHÓW**
790 55 47 46

**NA NASZYCH ŁAMACH
MOŻNA ZAMIEŚCIĆ DWA TYPY
OGŁOSZEŃ DROBNYCH**

- ogłoszenie tekstowe o objętości do 20 wyrazów – płatne 16 zł (brutto),
- ogłoszenie w ramce 43 x 20 mm – płatne 43,05 zł (brutto).

Zamówienia można dokonać do 20 dnia poprzedniego miesiąca telefonicznie, tel.: **22 810 26 04** lub mailowo: drobne@wiadomosciasiedzkie.pl.

Ogłoszenia publikujemy po wcześniejszym opłaceniu (gotówką lub przelewem).

**PODCINANIE,
WYCINANIE DRZEW
CZYSZCZENIE I NAPRAWA RYNIEN**
tel. 606-808-358

**CIĘCIE DRZEW
ŻYWOPEŁOTÓW
RĘBAK • WYWÓZ**
790 55 47 46

**OGRODY A-Z
SYSTEMY NAWADNIAJĄCE
PRACE ZIEMNE**
790 55 47 46

**SZAFY, ZABUDOWY, KUCHNIE
MEBLE NA ZAMÓWIENIE**
leszeklun@gmail.com
tel. 791 717 347

Okulista - Szpital Grochowski
Poniedziałek 16⁰⁰-18⁰⁰   Warszawa ul. Grenadierów 51/59
Środa 9⁰⁰-12⁰⁰
• Poradnia zeza   • Poradnia okulistyczna
• Poradnia jaskrowa   • Ćwiczenia ortoptyczne
www.jaskra.org
koszt wizyty 100 zł   zapisy : 500 - 523 - 499

Wiadomości Sąsiedzkie – miesięcznik mieszkańców Grochowa, Saskiej Kępy, Goławia

Zespół redakcyjny: Marcin Jędrzejewski (redaktor naczelny), Karol Kowalczyk, Izabela Głosiakiewicz, Anna Oleksiak, Olga Łęcka (sekretarz redakcji).
Kontakt z redakcją: tel.: 607 288 793 (kontakt w godz. 15.00-18.00), e-mail: redakcja.pragapoludnie@wiadomosciasiedzkie.pl.

Reklama: Bożena Doleżał – tel. 607-306-979, e-mail: reklama@wiadomosciasiedzkie.pl.

Adres do korespondencji: 03-936 Warszawa, ul. Zwycięzców 20, lok. 2.

Wydawca: J-PROPERTY. ISSN 2299-8268. Nakład: 8000 egz. Gazeta bezpłatna!

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych i nie gwarantuje ich publikacji. Zastrzegamy sobie prawo dokonywania skrótów i korekty językowej. Za informacje zawarte w reklamach redakcja nie odpowiada.

Jesteśmy uczestnikiem programu

 BIAŁA
zjedz i wypij

ul. Francuska 2

PRZYJĘCIE KOMUNIJNE

w BIAŁA - zjedz i wypij

**W MENU, INSPIROWANYM KUCHNIĄ POLSKĄ
znajdziemy m.in.**

sałatkę z polskich raków, filet z suma
piklowanego, terrinę z drobiu ze słodką
konfiturą, freshowe chłodniki,

jak i specjalności Szefa Kuchni:
flaki, czy rosół z dzikiego ptactwa

oraz klasyki:
schabowy, żeberka i gołąbki.

Więcej szczegółów i propozycji Szefa Kuchni:

rezerwacje@bialazjedziwypij.pl
Francuska 2, Warszawa
FB / IG Biała zjedz i wypij

